

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2017 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	982 220 726
Organisasjonsform:	Aksjeselskap
Foretaksnavn:	METIS EDUCATION AS
Forretningsadresse:	Lars Hilles gate 17 5008 BERGEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2017 - 31.12.2017
-------------------------	-------------------------

Konsern

Mørselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Ja

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til konsernet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Trond Botnen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	15.05.2018

Grunnlag for avgivelse

År 2017: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2016: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2017

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 01.10.2019

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	11, 13	29 874 662	21 093 189
Annen driftsinntekt	11	16 057 319	31 506 387
Sum inntekter		45 931 982	52 599 575
Kostnader			
Varekostnad	11	30 784 081	43 451 212
Lønnskostnad	1	6 935 753	6 381 834
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	4 591 119	586 407
Annen driftskostnad	1, 11, 14, 15	1 009 806	1 167 456
Sum kostnader		43 320 758	51 586 909
Driftsresultat		2 611 223	1 012 666
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap	2, 2	12 253 796	7 937 537
Renteinntekt fra foretak i samme konsern		190 031	146 722
Annen renteinntekt		51 986	77 351
Sum finansinntekter		12 495 813	8 161 610
Nedskrivning av finansielle eiendeler	2	17 322 639	
Rentekostnad til foretak i samme konsern		53 291	69 819
Annen rentekostnad		1 097 820	1 167 668
Annen finanskostnad		75 000	
Sum finanskostnader		18 548 750	1 237 487
Netto finans		-6 052 937	6 924 123
Ordinært resultat før skattekostnad		-3 441 713	7 936 789
Skattekostnad på ordinært resultat	8	2 020 750	1 051 270
Ordinært resultat etter skattekostnad		-5 462 463	6 885 519
Årsresultat		-5 462 463	6 885 519

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
Årsresultat etter minoritetsinteresser		-5 462 463	6 885 519
Totalresultat		-5 462 463	6 885 519
Overføringer og disponeringer			
Utbytte	5, 5		10 000 000
Overføringer til/fra annen egenkapital	5	-5 462 463	-3 114 481
Sum overføringer og disponeringer		-5 462 463	6 885 519

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel		72 915	4 212
Sum immaterielle eiendeler		72 915	4 212
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	139 164	174 678
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	3	6 629 386	713 900
Sum varige driftsmidler		6 768 550	888 578
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	2	64 374 414	78 562 699
Lån til foretak i samme konsern	7	3 868 314	8 921 753
Sum finansielle anleggsmidler		68 242 728	87 484 452
Sum anleggsmidler		75 084 193	88 377 241
Omløpsmidler			
Varer			
Sum varer	9		6 661 292
Fordringer			
Kundefordringer	7, 9	6 034 773	7 437 034
Andre fordringer	7, 9	13 561 801	9 893 099
Sum fordringer		19 596 574	17 330 133
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	4 093 584	3 899 588
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		4 093 584	3 899 588
Sum omløpsmidler		23 690 159	27 891 013
SUM EIENDELER		98 774 351	116 268 254

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	4, 5	100 002	100 002
Overkurs		8 184 998	8 184 998
Sum innskutt egenkapital		8 285 000	8 285 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	36 061 213	41 523 676
Sum opptjent egenkapital		36 061 213	41 523 676
Sum egenkapital		44 346 213	49 808 676
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Utsatt skatt	8		
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	6, 9	6 504 135	4 241 986
Øvrig langsiktig gjeld	6, 7	38 689 004	41 189 004
Sum annen langsiktig gjeld		45 193 139	45 430 990
Sum langsiktig gjeld		45 193 139	45 430 990
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	7	1 047 946	5 983 482
Betalbar skatt	8	1 275 768	47 326
Skyldige offentlige avgifter		1 231 480	1 476 820
Utbytte	5		5 000 000
Annen kortsiktig gjeld	7	5 679 806	8 520 961
Sum kortsiktig gjeld		9 235 000	21 028 589
Sum gjeld		54 428 139	66 459 578
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		98 774 351	116 268 254

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	11, 12, 13	179 483 676	164 528 419
Annen driftsinntekt	11	45 000	
Sum inntekter		179 528 676	164 528 419
Kostnader			
Endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer			3 877 250
Varekostnad	11	959 142	2 819 634
Lønnskostnad	1	109 855 602	103 856 272
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	9 110 650	16 515 962
Annen driftskostnad	1, 12, 14, 15	71 594 493	41 286 822
Sum kostnader		191 519 887	168 355 940
Driftsresultat		-11 991 211	-3 827 522
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		289 438	271 190
Annen finansinntekt	2		
Sum finansinntekter		289 438	271 190
Annen rentekostnad		1 199 118	1 178 305
Sum finanskostnader		1 199 118	1 178 305
Netto finans		-909 679	-907 115
Ordinært resultat før skattekostnad		-12 900 890	-4 734 637
Skattekostnad på ordinært resultat	8	2 285 540	2 427 555
Ordinært resultat etter skattekostnad		-15 186 431	-7 162 192
Årsresultat		-15 186 431	-7 162 192
Årsresultat etter minoritetsinteresser		-15 186 431	-7 162 192

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
Totalresultat		-15 186 431	-7 162 192
Overføringer og disponeringer			
Utbytte	5, 5		10 000 000
Overføringer til/fra annen egenkapital	5	-15 186 431	-17 162 192
Sum overføringer og disponeringer		-15 186 431	-7 162 192

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel		369 584	34 613
Goodwill	3		2 400 000
Sum immaterielle eiendeler		369 584	2 434 613
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	139 164	174 678
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	3	12 165 356	4 675 027
Sum varige driftsmidler		12 304 520	4 849 705
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	2		
Sum anleggsmidler		12 674 104	7 284 318
Omløpsmidler			
Varer			
Sum varer			6 661 292
Fordringer			
Kundefordringer	7	4 481 690	2 799 244
Andre fordringer	7	3 495 690	6 682 531
Sum fordringer		7 977 380	9 481 775
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende		29 433 256	24 514 396
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		29 433 256	24 514 396
Sum omløpsmidler		37 410 637	40 657 462
SUM EIENDELER		50 084 741	47 941 780

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2017	2016
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	4	100 002	100 002
Overkurs		8 184 998	8 274 733
Sum innskutt egenkapital		8 285 000	8 374 735
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		-52 809 403	-37 712 709
Sum opptjent egenkapital		-52 809 403	-37 712 709
Sum egenkapital	5	-44 524 403	-29 337 974
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Utsatt skatt	8		
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	6	6 504 135	4 241 986
Øvrig langsiktig gjeld	6	38 689 004	41 189 004
Sum annen langsiktig gjeld		45 193 139	45 430 990
Sum langsiktig gjeld		45 193 139	45 430 990
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		4 696 764	8 096 193
Betalbar skatt	8	2 620 512	1 484 959
Skyldige offentlige avgifter		8 794 696	7 459 334
Utbytte	5		5 000 000
Annen kortsiktig gjeld	13	33 304 034	9 808 278
Sum kortsiktig gjeld		49 416 005	31 848 764
Sum gjeld		94 609 144	77 279 754
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		50 084 741	47 941 780

Metis Education AS

STYRETS ÅRSBERETNING 2017

Virksomhetens art og hvor den drives:

Metis Education AS sin hovedaktivitet er å tilby merkantile tjenester og til skoler og kursarrangører. Virksomheten drives fra selskapets kontorer i Bergen Kommune.

Utvikling i resultat og stilling:

Resultatregnskapet for morselskapet for 2017 viser en omsetning på kr 45 931 982,- mot en omsetning på kr 52 599 575,- i 2016. Resultatregnskapet for konsernet for 2017 viser en omsetning på kr 179 528 676,- mot en omsetning på kr 164 528 419,- i 2016. Morselskapets årsregnskap viser et resultat for 2017 på kr - 5 462 463,- mens det for 2016 var et resultat på kr 6 885 519,-. For konsernet er resultatet for 2017 kr - 15 186 431,- mot et resultat for 2016 på kr -7 162 192,-. Morselskapets egenkapital pr 31.12.2017 er kr 44 346 213,- mot kr 49 808 676,- pr 31.12.2016. Konsernets egenkapital er kr -44 524 404,- pr 31.12.2017 mens den var kr -29 337 974,- pr 31.12.2016.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld og av selskapets finansielle stilling og resultat.

Det er etter det styret kjenner til ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som har betydning for selskapets stilling og resultat.

Tilsyn ved skolene

Styret gjør oppmerksom på at Utdanningsdirektoratet har igangsatt tilsyn med Metis Videregående AS og Bergen Private Gymnas AS sin økonomiforvaltning for regnskapsårene 2012, 2013 og 2014.

Utdanningsdirektoratet har i sin foreløpige tilsynsrapport krevet tilbake totalt kr 21 532 597 i statsstøtte som følge av at de mener skolene har betalt over markedspris for leie av sine lokaler i perioden. Skolene har vært uenig i denne vurderingen og tok saken til retten i forbindelse med tilsvarende tilsyn for 2011. Skolene tapte dessverre saken og kravet om tilbakebetaling for 2012-2014 er derfor avsatt som annen kortsiktig gjeld og kostnadsført under andre driftskostnader.

Inkludert i tilbakebetalingskravet er tilbakebetaling av leie for areal som de videregående skolene har benyttet som skolekantine. Konsernet er uenig med vurderingen fra utdanningsdirektoratet om at skolekantinene ikke anses som skolenes areal og vil bestride denne delen av kravet som utgjør omlag 1 mnok.

Styret gjør oppmerksom på at Utdanningsdirektoratet ikke har avsluttet tilsynet for perioden 2012 -2014 og kan på et senere tidspunkt komme med ytterligere vurderinger knyttet til de øvrige deler av skolens handel med nærstående. Basert på erfaringer fra tilsvarende tilsyn for 2011 kan det komme tilbakebetalingskrav som følge av dette. Det er ikke foretatt en avsetning i regnskapet, da det ikke er mulig å estimere et eventuelt krav på en pålitelig måte.

Styret mener at skolene har økonomisk evne til å betale eventuelle tilbakebetalingskrav for regnskapsårene 2012, 2013 og 2014. Metis Education AS har avgitt morselskapsgaranti der de garanterer å stille likviditet til rådighet ovenfor Bergen Private Gymnas AS og Metis Videregående AS på en slik måte at selskapene løpende kan innfri sine finansielle forpliktelser. Garantien har en varighet på 12 måneder.

Fortsatt drift:

Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er gjort opp under denne forutsetning. Styret bekrefter denne forutsetningen.

Arbeidsmiljø og likestilling:

Selskapet har i regnskapsåret hatt 7 faste ansatte hvorav 4 er menn og 3 er kvinner. I henhold til gjeldende regler og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. Sykefraværet har vært ubetydelig i regnskapsåret. Selskapet har interne rutiner i samsvar med forskrift om intern kontroll – helse, miljø og sikkerhet Styret anser arbeidsmiljøet og den generelle trivselen i selskapet som godt.

Ved eventuell fremtidig ansettelser og valg vil selskapet prioritere likestilling. Styret består av en mann som er styrets leder samt tre menn og en kvinne som er styremedlemmer.

Ytre miljø:

Selskapets virksomhet forurensrer ikke det ytre miljø.

Resultatdisponering:

Resultatdisponeringen fremgår av resultatregnskapet.

Bergen, 15.mai 2018

Arne Falbach
Styreleder

Bjørn Frode Skaar
Styremedlem

Agathe Bøe Risa
Styremedlem

Harald Victor Hove
Styremedlem

Trond Botnen
Daglig leder

Organisasjonsnummer 982 220 726

Metis Education AS

Resultatregnskap mor

DRIFTSINNTEKTER OG -KOSTNADER	Note	2017	2016
Salgsinntekt	11, 13	29 874 662	21 093 189
Annen driftsinntekt	11	16 057 319	31 506 387
Sum driftsinntekter		<u>45 931 982</u>	<u>52 599 575</u>
Varekostnad	11	30 784 081	43 451 212
Lønnskostnad	1	6 935 753	6 381 834
Avskrivning på driftsmidler	3	4 591 119	586 407
Annen driftskostnad	1, 11, 14, 15	1 009 806	1 167 456
Sum driftskostnader		<u>43 320 758</u>	<u>51 586 909</u>
Driftsresultat		<u>2 611 223</u>	<u>1 012 666</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap	2	12 253 796	7 937 537
Renteinntekt fra foretak i samme konsern		190 031	146 722
Annen renteinntekt		51 986	77 351
Nedskrivning av andre finansielle anleggsmidler	2	17 322 639	0
Rentekostnad til foretak i samme konsern		53 291	69 819
Annen rentekostnad		1 097 820	1 167 668
Annen finanskostnad		75 000	0
Resultat av finansposter		<u>-6 052 937</u>	<u>6 924 123</u>
Ordinært resultat før skattekostnad		<u>-3 441 713</u>	<u>7 936 789</u>
Skattekostnad			
Skattekostnad på ordinært resultat	8	<u>2 020 750</u>	<u>1 051 270</u>
Årsoverskudd		<u>-5 462 463</u>	<u>6 885 519</u>
Overføringer			
Avsatt til utbytte	5	0	5 000 000
Tilleggsutbytte	5	0	5 000 000
Avsatt til annen egenkapital	5	-5 462 463	-3 114 481
Sum overføringer		<u>-5 462 463</u>	<u>6 885 519</u>

Metis Education AS

Balanse mor

EIENDELER	Note	2017	2016
ANLEGGSMIDLER			
Utsatt skattefordel		72 915	4 212
Sum immaterielle eiendeler		<u>72 915</u>	<u>4 212</u>
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	3	139 164	174 678
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	6 629 386	713 900
Sum varige driftsmidler		<u>6 768 550</u>	<u>888 578</u>
Finansielle driftsmidler			
Investeringer i datterselskap	2	64 374 414	78 562 699
Lån til foretak i samme konsern	7	3 868 314	8 921 753
Sum finansielle anleggsmidler		<u>68 242 728</u>	<u>87 484 452</u>
SUM ANLEGGSMIDLER		<u>75 084 193</u>	<u>88 377 241</u>
OMLØPSMIDLER			
Varebeholdning			
Lager av varer og annen beholdning	9	<u>0</u>	<u>6 661 292</u>
Fordringer			
Kundefordringer	7, 9	6 034 773	7 437 034
Andre kortsiktige fordringer	7, 9	13 561 801	9 893 099
Sum fordringer		<u>19 596 574</u>	<u>17 330 133</u>
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	10	<u>4 093 584</u>	<u>3 899 588</u>
SUM OMLØPSMIDLER		<u>23 690 159</u>	<u>27 891 013</u>
SUM EIENDELER		<u>98 774 351</u>	<u>116 268 254</u>

Metis Education AS

Balanse mor

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2017	2016
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital (100 002 aksjer á kr 1)	4, 5	100 002	100 002
Overkurs		8 184 998	8 184 998
Sum innskutt egenkapital		<u>8 285 000</u>	<u>8 285 000</u>
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	36 061 213	41 523 676
Sum opptjent egenkapital		<u>36 061 213</u>	<u>41 523 676</u>
SUM EGENKAPITAL		<u>44 346 213</u>	<u>49 808 676</u>
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	6, 9	6 504 135	4 241 986
Øvrig langsiktig gjeld	6, 7	38 689 004	41 189 004
Sum annen langsiktig gjeld		<u>45 193 139</u>	<u>45 430 990</u>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	7	1 047 946	5 983 482
Betalbar skatt	8	1 275 768	47 326
Skattetrekk og annen offentlig gjeld		1 231 480	1 476 820
Utbytte	5	0	5 000 000
Annen kortsiktig gjeld	7	5 679 806	8 520 961
Sum kortsiktig gjeld		<u>9 235 000</u>	<u>21 028 589</u>
SUM GJELD		<u>54 428 139</u>	<u>66 459 578</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>98 774 351</u>	<u>116 268 254</u>

Metis Education AS

Balanse mor

Bergen, 15.05.2018

Styret i Metis Education AS

Arne Falbach
Styreleder

Bjørn Frode Skaar
Styremedlem

Agathe Bøe Risa
Styremedlem

Harald Victor Hove
Styremedlem

Trond Botnen
Daglig leder

Metis Education AS morselskap
Kontantstrømoppstilling - indirekte modell

	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	-5 462 463	7 936 789
- Periodens betalte skatt	-47 326	-171 767
-/+ Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	4 591 119	586 407
+ Nedskrivning anleggsmidler	0	0
+/- Endring i varelager	0	-236 988
+/- Endring i kundefordringer	1 402 262	1 198 437
+/- Endring i leverandørgjeld	-4 935 536	4 115 519
+/- Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	0	0
+/- Effekt av valutakursendringer	0	0
+/- Poster klassifisert som investerings-/finansieringsaktiviteter	0	0
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	13 829 670	-7 087 767
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	9 377 726	6 340 630
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-3 809 800	0
+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
+ Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-3 809 800	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	4 900 000	6 000 000
+ Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	0
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-5 137 851	-4 258 013
- Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
+/- Netto endring i kassekreditt	0	0
+ Innbetaling av egenkapital	0	0
- Tilbakebetaling av egenkapital	0	0
- Utbetaling av utbytte	-5 000 000	-5 000 000
+ Innbetaling av aksjonærbidrag	0	0
+ Innbetaling av konsemdrag	4 200 000	0
- Utbetaling av konsemdrag	-4 336 079	0
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-5 373 930	-3 258 013
+/- Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	0	0
= Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	193 996	3 082 617
+ Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 899 589	816 972
= Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	4 093 586	3 899 589

Resultatregnskap konsern Metis Education AS

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2017	2016
Salgsinntekt	11, 12, 13	179 483 676	164 528 419
Annen driftsinntekt	11	45 000	0
Sum driftsinntekter		179 528 676	164 528 419
Varekostnad	11	959 142	2 819 634
End. beh. varer u.tilv. og ferdigvarer		0	3 877 250
Lønnskostnad	1	109 855 602	103 856 272
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	9 110 650	16 515 962
Annen driftskostnad	1, 12, 14, 15	71 594 493	41 286 822
Sum driftskostnader		191 519 887	168 355 940
Driftsresultat		-11 991 211	-3 827 522
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		289 438	271 190
Annen rentekostnad		1 199 118	1 178 305
Resultat av finansposter		-909 679	-907 115
Ordinært resultat før skattekostnad		-12 900 890	-4 734 637
Skattekostnad på ordinært resultat	8	2 285 540	2 427 555
Ordinært resultat		-15 186 431	-7 162 192
Årsresultat		-15 186 431	-7 162 192
Majoritetens andel		-15 186 431	-7 162 192
Avsatt til utbytte	5	0	5 000 000
Tilleggsutbytte	5	0	5 000 000
Overført fra annen egenkapital		15 186 431	17 162 192
Sum disponert		-15 186 431	-7 162 192

Balanse konsern Metis Education AS

Eiendeler	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel		369 584	34 613
Goodwill	3	0	2 400 000
Sum immaterielle eiendeler		369 584	2 434 613
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	3	139 164	174 678
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	12 165 356	4 675 027
Sum varige driftsmidler		12 304 520	4 849 705
Finansielle anleggsmidler			
Sum anleggsmidler		12 674 104	7 284 318
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning		0	6 661 292
Fordringer			
Kundefordringer	7	4 481 690	2 799 244
Andre kortsiktige fordringer	7	3 495 690	6 682 531
Sum fordringer		7 977 380	9 481 775
Bankinnskudd, kontanter o.l.		29 433 256	24 514 396
Sum omløpsmidler		37 410 637	40 657 462
Sum eiendeler		50 084 741	47 941 780

Balanse konsern

Metis Education AS

Egenkapital og gjeld	Note	2017	2016
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	4	100 002	100 002
Overkurs		8 184 998	8 274 733
Sum innskutt egenkapital		8 285 000	8 374 735
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		-52 809 404	-37 712 709
Udisponert resultat		1	0
Sum opptjent egenkapital		-52 809 403	-37 712 709
Sum egenkapital	5	-44 524 403	-29 337 974
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	6	6 504 135	4 241 986
Øvrig langsiktig gjeld	6	38 689 004	41 189 004
Sum annen langsiktig gjeld		45 193 139	45 430 990
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		4 696 764	8 096 193
Betalbar skatt	8	2 620 512	1 484 959
Skyldig offentlige avgifter		8 794 696	7 459 334
Utbytte	5	0	5 000 000
Annen kortsiktig gjeld	13	33 304 034	9 808 278
Sum kortsiktig gjeld		49 416 005	31 848 764
Sum gjeld		94 609 144	77 279 754
Sum egenkapital og gjeld		50 084 741	47 941 780

Bergen, 15.05.2018
Styret i Metis Education AS

Arne Falbach
Styreleder

Bjørn Frode Skaar
Styremedlem

Agathe Bøe Risa
Styremedlem

Harald Victor Hove
Styremedlem

Trond Botnen
Daglig leder

Metis Education AS - Konsern
Kontantstrømpoppstilling - indirekte modell

	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	-12 900 890	-4 734 637
- Periodens betalte skatt	1 484 959	491 792
-/+ Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	9 110 650	16 515 962
+ Nedskrivning anleggsmidler	0	0
+/- Endring i varelager	0	-1 494 197
+/- Endring i kundefordringer	-1 682 446	679 330
+/- Endring i leverandørgjeld	-3 399 429	3 866 014
+/- Endring i andre tidsavgrensningsposter	25 048 042	-2 276 696
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	17 660 886	13 047 568
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-7 504 173	-2 066 323
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-7 504 173	-2 066 323
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	4 900 000	6 000 000
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-5 137 851	-9 710 245
- Utbetaling av utbytte	-5 000 000	-5 000 000
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-5 237 851	-8 710 245
= Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	4 918 862	2 271 000
+ Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	24 514 396	22 243 397
= Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	29 433 256	24 514 396

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998. Det har ikke vært noen endringer i regnskapsprinsippene. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Konsernet

Konsernet består av morselskapet Metis Education AS og de heleide datterselskapene Metis Økonomi AS, Metis Videregående AS, Bergen Private Gymnas, Metis Privatistkskole AS, Metis Kompetanse AS, Metis Bemanning AS, Metis Privatistkskole Rogaland AS, Metis Privatistkskole Oslo AS, Metis Eiendom AS og Metis Privatlærer Norge AS. Metis Education driver sin virksomhet fra selskapets kontorer i Bergen Kommune.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet).

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskaper med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuelle merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdi i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Valuta

Regnskapet er presentert i norske kroner. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på måletidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer i samsvar med opptjeningsprinsippet som er leveringstidspunktet for salg av tjenester. Salg av tjenester inntektsføres etter hvert som tjenestene utføres. Statstilskudd og andre offentlige tilskudd til konsernets friskoler inntektsføres brutto som salgsinntekt i året tilskuddene utbetales som også tilsvarer leveringstidspunkt for tjenestene tilskuddene er ment til å dekke.

Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

Organisasjonsnummer 982 220 726

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon om balanseført verdi av anleggsmidler er høyere enn virkelig verdi, foretas det test av verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrevet goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskap

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskaper. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon i anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når utbytte er vedtatt.

I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden som prinsipp for investeringer i tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarer andelen av egenkapitalen i de tilknyttede selskapet, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte internergevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt i det tilknyttede selskapet, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatdelen under finansposter.

Andre anleggsaksjer

Anleggsaksjer hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Fordringer

Andre fordringer oppføres til pålydende.

Pensjoner - Innskuddsbasert ordning

Kostnaden til innskuddsbasert pensjonsordning tilsvarer periodens premie til forsikringselskapet.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 23 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Organisasjonsnummer 982 220 726

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 1 – Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse, lån til ansatte m.m.

Det er ikke inngått noen avtaler om bonuser eller vederlag ved opphør til daglig leder eller medlemmer av styret.

Morselskapet

<u>Lønnskostnader m.m.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Lønnskostnader	5 426 572	4 980 441
Arbeidsgiveravgift	943 300	879 079
Pensjonsytelser	294 577	221 007
Andre ytelser	271 304	301 307
Sum	<u>6 935 753</u>	<u>6 381 834</u>

Gjennomsnittlig antall årsverk: 4,6 4,6

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet har en innskuddspensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne lov. Innskuddsplanen utgjør mellom 5,3% og 10% av lønnen.

Konsernet

<u>Lønnskostnader m.m.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Lønnskostnader	87 477 604	82 333 463
Arbeidsgiveravgift	13 605 381	12 663 121
Pensjonsytelser	6 554 483	6 529 583
Andre ytelser	2 218 133	2 330 108
	<u>109 855 601</u>	<u>103 856 272</u>

Gjennomsnittlig antall årsverk: 135 132

Pensjonsforpliktelser

Selskapene i konsernet som er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon tilfredsstiller kravene i denne lov.

Selskapene foruten Bergen Private Gymnas AS og Metis Videregående AS har en innskuddsplan som utgjør mellom 5,3% og 10% av lønnen. Innskuddene til ordningene kostnadsføres løpende.

Bergen Private Gymnas og Metis Videregående AS har en kollektiv ytelsesordning i Statens Pensjonskasse. Som følge av at det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å regnskapsføre denne som en ytelsesbasert pensjonsordning er premiebetalingene til ordningen er kostnadsført løpende som ved en innskuddsplan.

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Morselskapet.

Kostnader til revisor:	2017	2016
Revisjonshonorar	117 376	63 749
Andre tjenester utenfor revisjon		6 875
Sum	117 376	70 624

Beløpet er kostnadsført beløp etter forholdsvis fradrag for mva.

Konsernet

Kostnader til revisor:	2017	2016
Revisjonshonorar	638 177	454 632
Andre tjenester utenfor revisjon	63 731	68 125
Sum	701 908	522 757

Morselskapet.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn/honorar	1 902 814	280 572
Pensjonsutgifter	100 849	0
Annen godtgjørelse	20 523	0
Sum	2 024 186	

Konsernet

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn/honorar	1 902 814	947 228
Pensjonsutgifter	100 849	0
Annen godtgjørelse	20 523	0
Sum	2 024 186	

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer og aksjeeiere mv.

Andre aksjeeiere har lån i selskapet på til sammen kr. 1.300.000. Avdragene løper over 10 år hvor de første 3 år er avdragsfrie. Renten tilsvarende skattefri rentesats fastsatt av myndighetene.

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 2 – Datterselskap

Morselskapet

Firma	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Stemme og eierandel	Kostpris	Balansført verdi
Bergen Private Gymnas AS	2008	Bergen	100 %	175 000	175 000
Metis Privatistskole AS	2012	Bergen	100 %	31 002 000	31 002 000
Metis Videregående AS	2002	Bergen	100 %	110 000	110 000
Metis Bemanning AS	2012	Bergen	100 %	16 500 000	16 500 000
Metis Kompetanse AS	2011	Bergen	100 %	100 000	100 000
Metis Privatistskole Oslo AS	2013	Bergen	100 %	3 775 794	0
Metis Privatistskole Rogaland AS	2013	Bergen	100 %	4 211 558	22 396
Metis Privatlærer Norge AS	2013	Bergen	100 %	89 902	89 901
Metis Eiendom AS	2012	Bergen	100 %	175 117	175 117
Metis Økonomi AS	2012	Bergen	100 %	25 000 000	16 200 000
Sum				<u>81 139 371</u>	<u>64 374 413</u>

Fra datterselskapenes regnskap fremkommer følgende:

Firma	Årsresultat	Avsatt utbytte		Egenkapital		Sum	
		og konsernbidrag	pr. 31.12.2017	Eiendeler	Sum Gjeld		
Bergen Private Gymnas AS	-9 767 622	0	-14 288 876	6 651 947	20 940 823		
Metis Privatistskole AS	5 327 001	6 951 724	102 000	9 157 269	9 055 269		
Metis Videregående AS	-10 666 624	0	-10 797 723	11 267 597	22 065 320		
Metis Bemanning AS	1 883 735	2 100 215	100 000	4 948 101	4 848 101		
Metis Kompetanse AS	461 939	669 062	100 000	2 591 068	2 491 068		
Metis Privatistskole Oslo AS	-1 758 205	0	-527 683	3 680 272	4 207 955		
Metis Privatistskole Rogaland AS	-1 334 207	0	22 396	3 313 161	3 290 765		
Metis Privatlærer Norge AS	-9 995	0	30 000	68 034	38 034		
Metis Eiendom AS	-13 720	0	106 000	1 063 542	957 542		
Metis Økonomi AS	1 860 167	2 532 795	100 000	4 753 050	4 653 050		

Metis Education AS har i 2017 etter å ha gjennomført en nedskrivningsvurdering av aksjer i og fordringer på datterselskap foretatt en nedskrivning av bokført verdi av aksjer i Metis Privatistskole Rogaland AS, Metis Privatistskole Oslo AS og Metis Økonomi AS med henholdsvis kr 4 189 162, kr 3 775 794 og kr 8 800 000. I tillegg er det foretatt en nedskrivning av fordring mot Metis Privatistskole Oslo AS på kr 557 683.

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 3 - Varige driftsmidler

Morselskapet

	Bygg	Inventar mm	Sum
Anskaffelseskost pr.1.1.	320 416	3 752 641	4 073 057
Tilgang nykjøp	0	3 809 800	3 809 800
Tilgang reklassifisert fra varelager		6 661 292	
Avgang	0		0
Anskaffelseskost pr.31.12.	320 416	14 223 733	7 882 857
Akkumulerte avskrivninger 01.01	145 738	3 038 742	3 184 480
Avgang			0
Årets avskrivninger	35 514	4 555 605	4 591 119
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	181 252	7 594 347	7 775 599
Bokført verdi pr 31.12.	139 164	6 629 387	6 768 550

Økonomisk levetid	10 år	3-5 år
Avskrivningsplan	Lineært	Lineært

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	Leieperiode	Årlig leie
Lokaler	15 år	7 712 784
Lokaler	15 år	6 635 597

<u>Konsernet</u>	FoU	Goodwill	WEB inntak	Bygg	Inventar	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	600 000	72 200 000	1 443 748	320 416	11 612 077	86 176 241
Tilgang	0		0	0	7 504 173	7 504 173
Tilgang reklassifisert fra varelager					6 661 292	6 661 292
Avgang	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	600 000	72 200 000	1 443 748	320 416	25 777 542	100 341 706
Akkumulerte avskrivninger 01.01	600 000	69 800 000	1 143 342	145 738	7 237 459	78 926 539
Avgang			0	0	0	0
Årets avskrivninger	0	2 400 000	288 756	35 514	6 386 380	9 110 650
Akk. avskr. og. nedskr. pr. 31.12.	600 000	72 200 000	1 432 098	181 252	13 623 839	88 037 189
Bokført verdi pr. 31.12.	0	0	11 651	139 164	12 153 705	12 304 520

Økonomisk levetid	3 år	5 år	5 år	10 år	3-5 år
Avskrivningsplan	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	Leieperiode	Årlig leie
Lokaler	15 år	7 712 784
Lokaler	15 år	6 635 597
Lokaler	6 år	1 082 324
Lokaler	3 år	1 039 484

Metis Education AS har i 2017 reklassifisert kr 6 661 292 fra varelager til driftsmiddel. Dette er driftsmidler som har blitt leiet ut. Avskrivning har tidligere år blitt ført som varekostnad. Fra 2017 er dette ført som avskrivninger.

Organisasjonsnummer 982 220 726

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 4 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i Metis Education AS pr. 31.12 består av:

	Antall	Pålydende
Ordinære aksjer	100 002	1
Sum	100 002	

Eierstruktur

De største aksjonærene i % pr. 31.12 var:

	Ordinære	Eierandel
Sitem AS	38 541	38,5
Vatek AS	38 541	38,5
Elevhjelpen AS	10 000	10
Berben AS	2 000	2
Hsud Invest AS	1 500	1,5
Kersø AS	1 500	1,5
Sum >1% eierandel	92 082	92,1
Sum øvrige	7 920	7,9
Totalt antall aksjer	100 002	100

Note 5 - Egenkapital

Morselskapet

	Aksjekapital	Overkurs-fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2016	100 002	8 184 998	41 523 676	49 808 676
Årsresultat			-5 462 463	-5 462 463
Egenkapital 31.12.2017	100 002	8 184 998	36 061 213	44 346 213

Konsernet

	Aksjekapital	Overkurs-fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2016	100 002	8 274 733	-37 712 709	-29 337 974
Årets resultat			-15 186 430	-15 186 430
Overføring fra overkurs til annen egenkapital		-89 735	89 735	
Egenkapital 31.12.2017	100 002	8 184 998	-52 809 404	-44 524 404

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 6 - Annen langsiktig gjeld

Avdragsprofil langsiktig gjeld:

	Forfall i 2018	Forfall i 2019	Forfall i 2020	Senere	Sum
Gjeld til kreditins titusjoner	3 668 437	1 835 948	999 750		6 504 135
Gjeld til eierselskaper	2 500 000	2 500 000	2 500 000	31 189 004	38 689 004
Sum	6 168 437	4 335 948	3 499 750	31 189 004	45 193 139

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 7 - Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

Morselskapet

Lån til foretak i samme konsern	2017	2016
Bergen Private Gymnas AS	88 724	3 933 829
Metis Privatskole Rogaland AS	1 936 080	2 281 060
Metis Privatistiskole Oslo AS	1 800 510	2 663 864
Metis Ungdomsskole Bergen AS	40 000	40 000
Metis Ungdomsskole Rogaland AS	3 000	3 000
Sum lån til foretak i samme konsern	<u>3 868 314</u>	<u>8 921 753</u>

Kundefordringer på konsernselskap	2017	2016
Bergen Private Gymnas AS	1 637 281	3 117 422
Metis Bemanning AS	97 386	127 977
Metis Education AS		
Metis Kompetanse AS	57 570	171 551
Metis Privatistiskole AS	404 523	416 338
Metis Privatistiskole Oslo AS	604 186	110 780
Metis Privatskole Rogaland AS	256 586	46 445
Metis Privatlærer Norge AS		
Metis Eiendom AS		
Metis Videregående AS	2 723 315	3 208 454
Metis Økonomi AS	218 587	191 357
Sum kundefordringer	<u>5 999 434</u>	<u>7 390 323</u>

Andre kortsiktige fordringer	2017	2016
Bergen Private Gymnas AS		
Metis Bemanning AS	2 100 215	253 000
Metis Kompetanse AS	669 062	698 206
Metis Privatistiskole AS	6 951 724	5 567 829
Metis Privatistiskole Oslo AS		481
Metis Videregående AS		
Metis Økonomi AS	2 532 795	1 838 831
Sum andre kortsiktige fordringer	<u>12 253 796</u>	<u>8 358 347</u>

Organisasjonsnummer 982 220 726

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Leverandørgjeld til selskap i samme konsern	2017	2016
Metis Kompetanse AS		0
Metis Økonomi AS	18 078	28 996
Sum leverandørgjeld	18 078	28 996

Annen kortsiktig gjeld	2017	2016
Bergen Private Gymnas		303 390
Metis Privatistiskole Bergen AS	1 641 751	3 088 460
Metis Privatistiskole Oslo AS	1 579 634	2 234 844
Metis Privatskole Rogaland AS	1 779 519	1 960 830
Metis Privatlærer Norge AS	13 151	66 542
Metis Eiendom AS	45 954	27 902
Metis Videregående AS		315 774
Sum annen kortsiktig gjeld	5 060 009	7 997 742

Mellomværende med tilknyttede selskaper	2017	2016
Annen langsiktig gjeld - Sitem AS	19 344 393	20 594 393
Annen langsiktig gjeld - Vatek AS	19 344 610	20 594 610
Sum	38 689 003	41 189 004

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 8 - Skattekostnad

Morselskapet

Årets skattekostnad	2017	2016
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	2 089 453	1 114 325
Endring i utsatt skatt	- 68 703	-63 055
Skattekostnad ordinært resultat	2 020 750	1 051 270
Skattepliktig inntekt:		
Ordinært resultat før skatt	- 3 441 713	7 936 789
Permanente forskjeller	5 078 621	-7 932 410
Endring i midlertidige forskjeller	299 470	252 922
Mottatt konsembidrag	6 769 677	4 200 000
Avgitt konsembidrag	- 3 390 356	-4 267 996
Skattepliktig inntekt	5 315 699	189 305
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	464 731	64 325
Betalbar skatt på avgitt konsembidrag	- 813 685	- 1 066 999
Betalbar skatt på mottatt konsembidrag	1 624 723	1 050 000
Sum betalbar skatt i balansen	1 275 768	47 326
Beregning av effektiv skattesats:		
Resultat før skatt	- 3 441 713	7 936 789
Beregnet skatt av resultat før skatt	- 826 011	1 984 197
Skatteeffekt av permanente forskjeller	2 843 592	-933 103
Effekt av endring av skattesats	3 170	175
Sum	2 020 751	1 051 270
Effektiv skattesats	-58,71 %	13,20 %

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller:

	2017	2016	Endring
Varige driftsmidler	- 317 019	- 17 549	- 299 470
Sum	- 317 019	-17 549	- 299 470
Utsatt skattefordel / skatt (23 % / 24 %)	-4 212	-4 212	63 055
Effekt av endring av skattesats	- 3 170	175	

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Konsernet

Årets skattekostnad	2017	2016
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	2 620 512	2 551 958
Endring i utsatt skatt	334 972 -	124 403
Skattekostnad ordinært resultat	2 285 540	2 427 555

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring:

	2017	2016	Endring
Varige driftsmidler	- 710 061	- 225 313	484 748
Fordringer	- 1 048 172	- 936 390	111 782
Sum	- 1 758 233	- 1 161 703	596 530
Akkumulert fremførbart underskudd	- 25 548 717	- 4 813 721	20 734 996
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	25 700 061	5 831 202	- 19 868 859
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	- 1 606 889	- 144 222	1 462 667
Utsatt skatt (23 % / 24 %)	- 369 584	- 34 613	334 972

Note 9 - Pantstillelser og garantier m.v.

Pantstillelser

Morselskapet

Bokført gjeld som er sikret ved pant o.l.:	2017	2016
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 504 135	4 241 986
Sum	<u>6 504 135</u>	<u>4 241 986</u>

Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld:

Driftsmidler	6 629 386	888 578
Varelager	0	6 661 292
Kundefordringer	6 034 773	7 437 034
Andre fordringer	17 430 115	9 893 099
Sum	<u>30 094 274</u>	<u>24 880 003</u>

Note 10 – Bundne midler (Morselskapet)

I posten bankinnskudd inngår bundne skattetrekksmidler med kr 337.108,-. Beløpet er tilstrekkelig til å dekke skyldig skattetrekk pr 31.12.2017.

Konsernet

I posten bankinnskudd inngår bundne skattetrekksmidler med kr 4.047.785,-. Beløpet er tilstrekkelig til å dekke skyldig skattetrekk pr 31.12.2017.

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 11 – Transaksjoner med selskap i samme konsern (Morselskapet)

Selskapet har hatt følgende transaksjoner med selskap i samme konsern.

Selskap	2017	2016	Art
Metis Videregående AS	21 052 264	25 353 335	Vares alg
Metis Økonomi AS	1 042 503	1 053 774	Vares alg
Metis Kompetanse AS	694 210	962 526	Vares alg
Metis Privatistkole AS	2 666 065	2 368 586	Vares alg
Bergen Private Gynnas AS	17 077 093	22 395 050	Vares alg
Metis Bemanning AS	503 318	569 016	Vares alg
Metis Privatistkole Rogaland AS	1 215 209	416 112	Vares alg
Metis Privatistkole Oslo AS	2 205 389	786 535	Vares alg
Metis Eiendom AS	0	0	Vares alg
Sum	46 456 050	53 904 934	
Metis Økonomi AS	394 571	404 646	Varekjøp
Sum	394 571	404 646	

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 12 – Spesifisering av driftstilskudd og avsetning til fond

Konsernet

Statstilskudd etter Friskoleloven

	Antall elever	2017	2016
Vår 2017	1 092	61 812 041	57 647 443
Høst 2017	1 081	61 162 001	60 638 467
Sum statstilskudd		122 974 042	118 285 910

Andre tilskudd

Kapitaltilskudd, tilskudd til videreutdanning og utdanningsskipend fra Utdanningsdirektoratet		2 160 871	1 749 664
Sum andre tilskudd		2 160 871	1 749 664

Skolepenger - Egenandel

Andre inntekter			
Andre driftsrelaterte inntekter		153 878	99 028
Bruk av fjorårets avsetning til driftsfond		0	0
Årets avsetning til driftsfond		0	0
Sum andre inntekter		153 878	99 028

Totale inntekter

	Vår 2017	Høst 2017
Skolepengesats per elev per måned i skoleåret (10 måneder)	1 450	1 595
Avsetning til fond etter Økonomiforskriften til Frikskoleloven		
Begrensning etter Økonomiforskriften § 7, 10 % av statstilskudd	12 297 405	11 828 591
Grunnlag for avsetning		
Årsresultat før avsetning	-20 434 246	4 659 431
Avsatt til driftsfond	0	0

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 13 – Salgsinntekter

Morselskapet

Virksomhetsområde	2017
Fordeelte kostnader til konsesjonselskaper	40 453 697
Leieinntekter fra driftsmidler	5 478 285
Sum	45 931 982

Alle inntektene er i Norge

Konsernet

Virksomhetsområde	2017
Statsstøttede friskoler	142 464 210
Privatistiskoler	31 885 834
Andre undervisningstjenester	3 605 624
Annet	1 573 008
Sum	174 350 044

Alle inntektene er i Norge.

Note 14 – Annen driftskostnad

Morselskapet

	2017
Fremmede tjenester (regnskap, revisjon mv)	620 046
Annet	389 760
Sum andre driftskostnader	1 009 806

Konsernet

	2017
Lokaler	28 014 353
Avsetning for tilbakebetalingskrav	21 532 597
Annet	22 047 543
Sum andre driftskostnader	71 594 493

Metis Education AS Mor og konsern

Noter til regnskap 2017

Note 15 – Tilsyn med friskolene

Konsernet

Utdanningsdirektoratet har igangsatt tilsyn med Metis Videregående AS og Bergen Private Gymnas AS sin økonomiforvaltning for regnskapsårene 2012, 2013 og 2014. Utdanningsdirektoratet har i sin tilsynsrapport krevet tilbake totalt kr 21 532 597 i statsstøtte som følge av at de mener skolene har betalt over markedspris for leie av sine lokaler i perioden. Skolene har vært uenig i denne vurderingen og tok saken til retten i forbindelse med tilsvarende tilsyn for 2011. Skolene tapte dessverre saken og kravet om tilbakebetaling for 2012-2014 på kr 21 532 597 er i 2017 regnskapet avsatt som kortsiktig gjeld og kostnadsført under andre driftskostnader. Inkludert i tilbakebetalingskravet er tilbakebetaling av leie for areal som de videregående skolene har benyttet som skolekantine. Konsernet er uenig med vurderingen fra utdanningsdirektoratet om at skolekantine ikke anses som skolens areal og vil bestride denne delen av kravet som utgjør omlag 1 mnok.

Styret gjør oppmerksom på at Utdanningsdirektoratet ikke har avsluttet tilsynet for perioden 2012 -2014 og kan på et senere tidspunkt komme med ytterligere vurderinger knyttet til de øvrige deler av skolens handel med nærstående. Basert på erfaringer fra tilsvarende tilsyn for 2011 kan det komme tilbakebetalingskrav som følge av dette. Det er ikke foretatt en avsetning i regnskapet, da det ikke er mulig å estimere et eventuelt krav på en pålitelig måte.

Styret mener at skolene har økonomisk evne til å betale eventuelle tilbakebetalingskrav for regnskapsårene 2012, 2013 og 2014. Metis Education AS har avgitt morselskapsgaranti der de garanterer å stille likviditet til rådighet ovenfor Bergen Private Gymnas AS og Metis Videregående AS på en slik måte at selskapene løpende kan innfri sine finansielle forpliktelser. Garantien har en varighet på 12 måneder.

Building a better
working world

Thormøhlens gate 53 D, NO-5006 Bergen
Postboks 6163, NO-5892 Bergen

Foretaksregisteret:
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 55 21 30 01

www.ey.no

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Metis Education AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Metis Education AS som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

Building a better
working world

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings-skikk i Norge.

Bergen, 15. mai 2018
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Håvardstun
statsautorisert revisor